

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології
Курсова робота з китайської філології

на тему:

**ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙМЕННИКІВ 把 ТА 被 В
СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Кит05-22

Факультету східної і слов'янської
філології денної форми навчання

Освітньої програми

Китайська мова і література

та переклад, західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша — китайська

Гутник Олександри Олександрівни

Науковий керівник: доц. Костанда Ірина Олександрівна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ - 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ПРИЙМЕННИКІВ.....	6
1.1 Прийменникова система української мови.....	6
1.2 Поняття прийменників в китайській мові.....	8
Висновок до розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙМЕННИКІВ В СУЧАСНІЙ МОВІ.....	18
2.1 Історичний нарис розвитку прийменників та їхній вплив на сучасну мову.....	18
2.2 Функціональні особливості прийменника 把.....	21
2.3 Функціональні особливості прийменника 被.....	28
Висновок до розділу 2.....	34
ВИСНОВОК.....	36
论文摘要.....	38
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	40

Актуальність дослідження функціональних особливостей прийменників 把 та 被 в сучасній китайській мові визначається сприйняттям сучасними лінгвістичними дослідниками необхідності розуміння мовних структур та їхнього впливу на семантику та синтаксис речень. Дослідження цієї теми сприяє розкриттю особливостей використання прийменників у китайській мові, що може допомогти уточнити розуміння граматичних конструкцій та сприяти покращенню мовного аналізу. Крім того, зростаючий інтерес до китаєзнавства вимагає систематичного вивчення різноманітних аспектів китайської мови, включаючи його граматичні структури та їхні функціональні особливості.

Вивчення функціональних особливостей прийменників 把 (bǎ) і 被 (bèi) є важливим з кількох причин:

1) Розвиток мови. Роль прийменників у будь-якій мові може змінюватися з часом. Вивчаючи її поточне використання, можна краще зрозуміти, як мова змінюється та адаптується до потреб сучасного спілкування.

2) Вчити китайську. Для учнів і вчителів китайської мови важливо розуміти синтаксичні та семантичні властивості прийменників 把 (bǎ) і 被 (bèi), оскільки вони допомагають їм опанувати мову та використовувати її в практичних ситуаціях.

3) Мовна практика. Носіям мови важливо знати, як правильно вживати прийменники в різних контекстах, щоб уникнути непорозумінь і некоректного вираження своїх думок.

4) Лінгвістичні дослідження. Дослідження особливостей прийменників 把 (bǎ) і 被 (bèi) може сприяти розвитку мовознавства, допомагаючи виявити та пояснити особливості будови та семантики цих прийменників.

Тому дослідження є важливим для викладання китайської мови, розвитку мови, практичного застосування та досліджень у галузі лінгвістики.

Метою даного дослідження є детальний аналіз функціональних особливостей прийменників 把 (bǎ) та 被 (bèi) у сучасній китайській мові. Поставлена мета передбачає розв'язання наступних **завдань**:

- Вивчення синтаксичних властивостей. Дослідження спрямоване на виявлення та аналіз структури синтаксичних конструкцій, утворених за допомогою прийменників 把 (bǎ) і 被 (bèi), та їх відмінності від інших конструкцій.

- Розбір семантичних відтінків. Метою дослідження є виявлення та пояснення семантичних відмінностей між прийменниками 把 (bǎ) і 被 (bèi) та їх використання в різних ситуаціях.

- Вивчення практичного застосування. Дослідження зосереджено на аналізі практичного використання прийменників у різних комунікативних ситуаціях для з'ясування їх ролі в спілкуванні.

- Вивчення еволюції використання. Метою дослідження є вивчення еволюції вживання прийменників 把 (bǎ) і 被 (bèi) від давніх часів до сьогодення та виявлення тенденцій їх розвитку.

- Надання практичних порад. На основі отриманих результатів надано рекомендації щодо правильного вживання прийменників у практичних ситуаціях спілкування.

Предметом дослідження є функціональна характеристика прийменників 把 (bǎ) та 被 (bèi) у сучасній китайській мові.

Об'єктом дослідження є синтаксичні та семантичні властивості цих прийменників, їх вплив на структуру речення та практичне використання в різних контекстах спілкування.

Практичне значення: Результати дослідження можуть бути корисні для студентів та викладачів китайської мови, а також для всіх, хто цікавиться глибоким вивченням граматики сучасної китайської мови. Отримані висновки можуть бути використані для оптимізації методів викладання та вивчення китайської мови, а також покращення якості перекладів та мовного спілкування.

Методи дослідження, що застосовуються для досягнення мети та розв'язання завдань нашої роботи, включають декілька аспектів. Ми використовуємо описовий метод для аналізу теоретичних функцій прийменників 把 та 被 в сучасній китайській мові. Метод суцільної вибірки застосовується для знаходження необхідної інформації,

необхідної для нашого дослідження. Крім того, ми використовуємо метод кількісного аналізу для того, щоб зробити висновки з отриманих даних. Наше дослідження також включає лексико-граматичний аналіз для виявлення лексичних та граматичних особливостей прийменників 把 та 被 у сучасній китайській мові. Використання цих методів дозволяє нам отримати глибоке та всебічне розуміння функціональних особливостей цих прийменників у китайській мові.

Наукова новизна: Дана робота має на меті внести свій внесок у розуміння функціональних особливостей прийменників 被 та 把 у китайській мові, надаючи новий погляд на їх використання та взаємодію з іншими граматичними структурами.

Структура: Робота складається зі змісту, вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загального висновку, анотації та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи становить 34 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ПРИЙМЕННИКІВ

1.1 Прийменникова система української мови

Прийменникова система української мови включає різноманітні прийменники, що вживаються для вираження різноманітних відношень між предметами та діями. Це важлива частина граматики української мови.

Українські прийменники можна поділити на дві категорії: прості та складні. Прості прийменники – це однокореневі слова, наприклад: «в», «на», «за». Складні прийменники складаються з двох або більше слів, напр.: «заради цього», «в результаті», «напередодні». Прийменники виконують різноманітні функції, вони вказують на просторові, часові, кількісні та інші відношення між предметами та діями в мові.

В українській мові прийменники можуть виконувати в реченні різні функції. Наприклад, ви можете використовувати просторові відношення (наприклад, «у», «на», «під»), часові відношення (наприклад, «після», «протягом», «до») та інші відношення, такі як причина («тому що з», «для»), спосіб («через», «за допомогою») тощо. Розуміння вживання прийменників допомагає краще зрозуміти українську мову та складнощі їх вживання (Ажнюк, 2021).

Також важливо знати, що прийменники можуть використовуватися по-різному залежно від контексту та способу їх використання з іншими словами в реченні. Наприклад, прийменник «для» може використовуватися для вираження різних значень: причини («для цього»), мети («заради»), місця («за столом»), часу («зараз») і інші. Вивчення системи прийменників допоможе розширити словниковий запас і покращити вміння висловлювати свої думки та ідеї українською мовою.

Деякі прийменники можуть мати кілька значень залежно від контексту. Наприклад, прийменник "через" може використовуватися для вираження різних відносин, таких як: Б. Розподіл («по двоє»), спосіб дії («по-дружньому»), розташування («по дорозі»), напрям («по колу») та ін. Вивчення цих відтінків допоможе покращити ваші мовні навички та ваше розуміння мовного контексту (Геворгян, 2018).

Розглянемо приклади вживання прийменників у реченнях:

1. Вона сиділа «під» деревом і читала книжку.
2. Ми зустрінемося «через» рік, коли я повернуся з подорожі.
3. Вирушив у подорож «заради» нових вражень.
4. Посуд для вечірки накривали «на» весь стіл.
5. Вони мандрували «по всій країні», побували в різних містах.

Ці речення ілюструють різні способи вживання прийменників в українській мові та їхні різні відтінки значення в контексті (Геворгян, 2016).

Тепер розглянемо деякі теоретичні аспекти прийменників в українській мові:

1. Семантика прийменників. Кожен прийменник має свою семантику, тобто значення або набір значень, які він виражає. Наприклад, прийменник «в» може позначати місце всередині предмета, а прийменник «серед» — місце під предметом.

2. Синтаксична роль: прийменники можуть виконувати різні синтаксичні ролі в реченні, наприклад підмет, пряме чи непряме доповнення, обставина чи означення.

3. Сполучення з іншими частинами мови. Прийменники можуть утворювати поєднання з іншими частинами мови, наприклад з іменниками, займенниками, прикметниками та іншими прийменниками.

4. Фразеологізми з прийменниками. В українській мові є багато фразеологізмів, утворених за допомогою прийменників, які мають своє значення та вживання. Розуміння цих аспектів допоможе вам краще оволодіти вживанням прийменників у вашій мові та під час розуміння текстів українською (Ажнюк, 2021).

Українська мова має різноманітну і багату прийменникову систему, яка дозволяє виражати в мові різноманітні відношення між предметами та діями. Розуміння системи прийменників допомагає не тільки вдосконалювати граматичні навички, але й розвивати стиль мовлення та ефективне спілкування. Навчання використанню прийменників у різних контекстах може допомогти вам розширити свій словниковий запас і зрозуміти відтінки мови. Також важливо пам'ятати, що вивчення мови – це безперервний процес, який ви можете вдосконалювати протягом усього життя (Геворгян, 2016).

1.2 Поняття прийменників в китайській мові

Прийменники - це службові слова, що позначають відношення об'єкта й підмета, виражають синтаксичну залежність іменників, займенників і числівників від інших слів у словосполученнях і реченнях.

Прийменники, як і всі службові слова, не можуть вживатися незалежно один від одного; вони завжди стосуються іменника (або слова, що вживається у функції іменника). Через свою синтаксичну незалежність прийменники ніколи не виступають членами речення. Вони виконують функцію керування як своєрідний сполучник підрядності, пов'язаний із керуючим компонентом речення (Акбудақ, 2021).

Прийменники в мові путунхуа тісно пов'язані з дієсловами як семантично (багато з них походять від дієслів), так і етимологічно (вони використовуються в поєднанні з певним семантичним класом дієслів). Як прями дієслівні похідні (навіть якщо деякі з них набули уточнювальної форми відповідних дієслів під час граматикизації, наприклад, 为了 wèile/为着 wèizhe «заради чого»), прийменники в путунхуа все ще зберігають деякі синтаксичні властивості дієслів. Наприклад, у випадках, коли прийменник використовується для зв'язку додатка або обставини з прийменником, заперечення ставиться перед прийменником, а не перед присудком. Крім того, прийменники в сучасній мові продовжують існувати паралельно з дієсловами, від яких вони походять: 在 zài "1. мешкати, перебувати десь; 2. в", 到 dào "1. досягати; 2. до" тощо (Кірносова, 2017).

Прийменники є одними з так званих біфункціональних слів, які поєднують значення та службові функції, у даному випадку функції дієслова та прийменника.

Залежно від значення прийменники мовою путунхуа поділяються на шість категорій. Кожна з цих категорій має свої семантико-синтаксичні особливості (багато з цих прийменників мають два або більше значень і входять до кількох категорій одночасно):

1. Прийменники, що виражають просторові відношення: 在 zài “у чомусь, на чомусь”, 从 cóng “із, від”, 自 zì “із, від”, 打 dǎ “із, від”, 朝 cháo “до, на”, 往 wàng/向

xiàng “до, в, у напрямку до”, 到 dào “до, досягаючи”, 沿着 yánzhe/顺着 shùnzhe “вздовж”, 跟着 gēnzhe “слідуючи за, навздогін” (Кірносова, 2018).

2. Прийменники, що виражають часові відношення: 从 cóng “від, починаючи з”, 打 dǎ “від, починаючи з”, 由 yóu “від, починаючи з”, 自从 zìcóng “відтоді як, починаючи з”, 在 zài “в, під час”, 当 dāng “коли; якщо, в разі” (Колодко, 2019).

3. Прийменники, що виражають суб’єктно-об’єктні відношення: 对 duì “для, по відношенню до”, 对于 duìyú “по відношенню до, щодо”, 关于 guānyú /至于 zhìyú “щодо, що стосується, з приводу”, 给 gěi “для (відповідає на питання “кому?”)”, 为 (了) wèi (le) “для, заради”, 于 yú “для, заради, в ім’я”, 替 tì “замість, заради”, 跟 gēn / 和 hé /同 (于) tóng (yú) “(разом) з кимось/чимось”, 用 yòng “за допомогою, з допомогою”, 比 bǐ “порівняно з”.

4. Прийменники, що виражають обґрунтування: 依(照) yī (zhào) /按(照) ànzhào /根据 gēnjù/照 zhào/据 jù/依据 yījù “згідно з, відповідно до”, 以 yǐ “згідно, відповідно”, 基于 jīyú “згідно, на підставі”, 凭 píng “ґрунтуючись на, на підставі” (Куліш, 2014).

5. Прийменники, що виражають цільові відношення: 为 wèi/为了 wèile/为着 wèizhe/为的是 wèi de shì “для, ради, з метою”;

6. Прийменники, що виражають причинно-наслідкові зв’язки: 因为 yīnwèi/因 yīn /由于 yóuyú /为了 wèile “через, з причини”.

Слід зазначити, що на відміну від односкладних прийменників (навіть якщо вони є синонімами однозвучних прийменників), двоскладні прийменники зазвичай вводять додаток, який стоїть на початку речення. Такий додаток зазвичай міститься в Святому Письмі відокремлений від наступного підмета комою.

У китайській мові прийменники дуже часто поєднуються зі сполучниками в загальному класі так званих сполучних слів (关系词 guānxìcí), що пояснюється як спільною етимологією, так і подібністю значення. У деяких випадках

неможливо розрізнити прийменники та сполучники взагалі, оскільки багато з них є повними омонімами і відрізняються лише своєю граматичною функцією (наприклад, 为了 wèile – цільовий прийменник «для, заради чого» та сполучник «для того, щоб», 因为 yīnwèi – прийменник причини «тому що» та сполучник «тому що» тощо). Що ще гірше, фонетично подібні дієслова та прийменники продовжують існувати в китайській лінгвістичній системі, так що одна і та ж одиниця може виконувати як субстантивну, так і граматичну функцію та має як субстантивне, так і граматичне значення, які генетично пов'язані. Теоретичне вирішення цієї проблеми потребує подальших спеціальних досліджень (Peugaube, 2016).

У сучасній китайській мові прийменники "把" (bǎ) та "被" (bèi) відіграють важливу роль у граматиці та вираженні різних конструкцій. Їх використання дозволяє нам виражати певні смислові значення та граматичні структури, що надає нашим висловлюванням більшої глибини та точності. Щоб краще зрозуміти їхню роль у китайській мові, давайте розглянемо їхні основні функції та контексти вживання.

1. 把 (bǎ):

1) Використовується для позначення об'єкта, на який діють або який передається іншому об'єкту. Наприклад: 我把書放在桌子上。(Wǒ bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng.) - "Я кладу книгу на стіл."

2) 把 (bǎ) може використовуватися для підкреслення ефекту або результату дії: Наприклад: 我把報告準備好了。(Wǒ bǎ bàogào zhǔnbèi hǎole.) - "Я підготував звіт."

3) 把 (bǎ) може використовуватися для вираження дії, яка відбувається з певною метою або результатом: Наприклад: 我把房間打掃乾淨了。(Wǒ bǎ fángjiān dǎsǎo gānjìngle.) - "Я прибрав кімнату."

4) 把 (bǎ) може використовуватися для вираження дії, яка виконується свідомо або навмисно: - Наприклад: 她把鑰匙放在桌子上了。(Tā bǎ yàoshi fàng zài zhuōzi shàngle.) - "Вона свідомо поклала ключі на стіл."

5) 把 (bǎ) може використовуватися для вираження активності, управління або контролю над об'єктом:- Наприклад: 他把時間分配得很好。(Tā bǎ shíjiān fēnpèi dé hěn hǎo.) - "Він добре розподіляє час." (Ажнюк, 2021).

2. 被 (bèi):

- Використовується для вказівки на об'єкт, який стає об'єктом дії або піддається впливу іншого суб'єкта. - Наприклад: 桌子被我打破了。(Zhuōzi bèi wǒ dǎpòle.) - "Стіл був розбитий мною."

- 被 (bèi) також може використовуватися для вираження пасивного ствердження або пасивної форми дієслова: Наприклад: 我的手机被偷了。(Wǒ de shǒujī bèi tōule.) - "Мій телефон був вкрадений."

- 被 (bèi) може використовуватися в конструкціях, де суб'єкт неявно зазначений або невідомий: Наприклад: 这个问题被解决了。(Zhègè wèntí bèi jiějuéle.) - "Ця проблема була вирішена."

- 被 (bèi) також може використовуватися для вираження неприємної або небажаної дії, яка сталася з суб'єктом:- Наприклад: 我的電腦被病毒感染了。(Wǒ de diànnǎo bèi bìngdú gǎnrǎnle.) - "Мій комп'ютер був заражений вірусом."

- 被 (bèi) може використовуватися для вираження незалежного або непередбаченого результату дії: - Наприклад: 那支歌被很多人喜歡。(Nà zhī gē bèi hěnduō rén xǐhuān.) - "Цю пісню багато людей люблять."

Прийменники "把" і "被" є невід'ємною частиною сучасної китайської мови і використовуються для вираження різноманітних граматичних структур і семантичних значень. Вони додають висловлюванням глибини і точності, допомагаючи формулювати активні або пасивні дії, посилатися на предмети і розподіляти командування і контроль. З розвитком мови та вивченням її особливостей використання прийменників "把" та "被" стає все більш зрозумілим для тих, хто вивчає китайську мову, допомагаючи їм покращити рівень володіння мовою та виражальні здібності (Реугаубе, 2016).

Висновок до розділу 1

Українська мова має різноманітну і багату систему прийменників, яка дозволяє виражати в мові різноманітні відношення між предметами та діями. Розуміння вживання прийменників, їх семантики та синтаксичної ролі є важливим для правильного вживання української мови. Бажано вивчати систему прийменників як частину граматики, щоб покращити навички мовлення та розуміння текстів.

Ось коротке порівняння прийменників у китайській та українській мовах:

Українська:

- В українській мові розвинута система різноманітних за значенням і вживанням прийменників.

- Прийменники вживаються для вираження просторових, часових, кількісних та інших відношень між предметами та діями.

— Прийменники — це окремі частини мови.

Китайська:

- Окремого класу прийменників немає.

- Використовує різні конструкції та слова для вираження просторових, часових та інших відносин.

- Залежно від контексту в якості еквівалентів прийменників можуть використовуватися службові слова, словосполучення або самі слова.

Це допомагає зрозуміти відмінності підходів до вираження мовних понять у різних мовних системах.

Українські прийменники відповідають за вказівку на різні відношення між предметами чи подіями в просторі, часі та інших аспектах мови. Вони дозволяють точніше висловлювати думки і передати смислові відтінки у своєму мовленні.

Китайська мова не має власної категорії прийменників. Натомість просторові та часові відношення виражаються за допомогою різних структур, службових слів і фраз.

Отже, українці та китайці використовують різні підходи до вираження зв'язків між предметами та подіями. Це важливо враховувати при вивченні мов і міжкультурному спілкуванні.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙМЕННИКІВ В СУЧАСНІЙ МОВІ

2.1 Історичний нарис розвитку прийменників та їхній вплив на сучасну мову

У китайській мові немає окремого класу прийменників, і тому поняття прийменників у звичайному розумінні, як вони існують в українській мові, не має аналогів у китайській мові. Проте китайська мова використовує різні структури та службові слова для вираження просторових, часових та інших відносин.

Багато службових слів і структур у китайській мові використовуються для вираження подібних ідей і мають функції, які можуть бути подібними за значенням до прийменників в інших мовах (陈振宇, 2016).

Як і в інших мовах, де деякі слова можуть виконувати роль прийменників, у китайській мові також є певні службові слова, які можуть виражати різні відносини між об'єктами чи діями. Зазвичай вони походять від старих слів, які втратили первісне значення та набули нових функцій у мові.

У китайській мові службові слова та конструкції часто виникали в результаті історичного процесу розвитку та використання в практичній мові. Багато з них сягають корінням у давньокитайські письмові тексти та літературні твори (姜丽萍, 2020).

Наприклад, слово «在» (zài) може використовуватися для позначення місця чи часу події, що відповідає функції прийменника «в» в українській мові. Це слово походить із давньокитайської мови та має еквівалент у відомому класичному тексті І Цзин (Книга змін) та інших стародавніх джерелах.

Таким чином, етимологію та походження службових слів і структур у китайській мові можна пов'язати з давніми літературними та культурними джерелами, а також з історичними змінами у використанні мови. Крім того, у китайській мові також є певні слова та вирази, які використовуються для вираження різних відносин з точки зору простору, часу та інших аспектів. Наприклад, слово «從» (cóng) може позначати переміщення з одного місця в інше або час відносної події.

Це слово можна вживати подібно до прийменника «з» в українській мові (丁崇明, 2020).

Загалом розуміння етимології та походження службових слів і структур у китайській мові допомагає краще зрозуміти їх використання та значення в мові, а також розпізнати схожість і відмінності між китайською та іншими мовами.

У китайській мові відбуваються зміни в семантиці та використанні службових слів і структур, які виконують функцію, подібну до функції прийменників в інших мовах. Ці зміни відображають еволюцію мови та її вплив на культурні, соціальні та історичні зміни.

В історії китайської мови були періоди, коли деякі службові слова та конструкції набували нових значень або змінювали своє використання в мові. Наприклад, у ранніх текстах деякі слова вживаються як прийменники для позначення просторових або часових відносин, але з часом їх використання може змінитися або вони можуть втратити свою початкову семантику (黎运, 2020).

Зміни в семантиці та використанні службових слів і структур у китайській мові можуть бути наслідком культурних змін, впливу інших мов і культур, а також розвитку самої мови як засобу спілкування.

Наприклад, зміни в політичному, соціальному та економічному середовищі можуть вплинути на використання службових слів і структур у мові. Під час політичних змін чи культурної революції певні слова можуть набувати нового значення або змінювати значення залежно від ідеологічних змін. Наприклад, під впливом комунізму використання певних слів чи структур для вираження соціальних чи політичних понять може змінитися (何洪峰, 2020).

Контакт з іншими мовами та культурами також може призвести до прийняття нових слів і структур, які потім можуть бути використані для вираження різних ставлень у мові. Наприклад, знайомство з англійською та західною культурами може призвести до використання нових термінів або структур у китайській мові для вираження нових концепцій та ідей.

Таким чином, зміни в семантиці та використанні службових слів і структур у китайській мові відображають широкий спектр соціокультурних та історичних факторів, які впливають на мовну практику в китайському суспільстві (李光杰, 2019).

Культурні та соціальні чинники мають значний вплив на сучасну китайську мову, включаючи її словниковий запас, граматику та використання. Ось деякі з найбільш помітних аспектів:

1. Політичний вплив. У Китаї уряд має значний вплив на мовну політику. Державні установи можуть рекламувати певні терміни та фрази, які відповідають їхній ідеології, або намагатися видалити слова, які вони вважають небажаними.

2. Культурний обмін. Глобалізація і розвиток міжнародних відносин призводять до збагачення китайської мови за рахунок запозичень з інших мов і культур. Наприклад, англійська мова часто використовує терміни, які також популярні в китайській мові (何其莘, 2019).

3. Технічний прогрес. З розвитком інформаційних технологій та Інтернету з'явилися нові терміни та вирази, пов'язані з технологіями та цифровими інноваціями. Це впливає на словниковий запас і граматику китайської мови, а також на спосіб спілкування.

4. Соціальні та культурні зміни. Зміни в соціальних і культурних цінностях суспільства також відображаються на мовній практиці. Наприклад, зміни в статусі жінки або розвиток нових культурних тенденцій можуть вплинути на те, як певні терміни виражаються та розуміються в мові (李劲荣, 2014).

У стародавніх китайських текстах, написаних системою ієрогліфів, використовувалися різні структури та вирази для вираження відносин у просторі, часі та інших аспектах. Наприклад, словосполучення використовувалися для вказівки на місце чи напрямок, а також фрази, що виражали спосіб чи час (何其莘, 2018).

В історії китайської мови були періоди, коли мовні структури та конструкції, у тому числі ті, що функціонували як прийменники, змінювалися та розвивалися. Наприклад, у класичній китайській писемності використовувалися різні службові слова та структури, які мали функції, подібні до прийменників в інших мовах.

Отже, історія розвитку прийменників у китайській мові відображає широкий спектр соціокультурних та історичних змін у китайському суспільстві та мові, які впливають на сучасний стан мови (黄正德, 2019).

2.2 Функціональні особливості прийменника 把

Прийменник 把 (bǎ) - один із найскладніших і незрозумілих елементів китайської граматики, який приваблює багатьох дослідників і тому займає важливе місце в дослідженнях лінгвістів. Однією з труднощів є визначення прийменника 把 як частини мови. Кіт (1998) у своїй роботі «Багатовалентні прислівники 把 та 被 у китайській мові» визначає 把 як службове слово. Ван Лі (1986) у другому томі своєї праці «Сучасна китайська граматика» пропонує класифікувати 把 як допоміжне дієслово (何其莘, 2021).

Речення, яке містить конструкцію 把 як предикат, зазвичай має підмет, подібний до агента. Після підмета йде слово 把, яке представляє пацієнта або прямий додаток, а це, у свою чергу, супроводжується дієслівною фразою, що описує дію та її наслідки для пацієнта. Хоча були запропоновані різні назви для опису функції 把, здається, серед лінгвістів існує широкий консенсус щодо того, що це маркер об'єкта на граматичному рівні. Традиційно конструкція 把 аналізувалася в основному на рівні речень; вважається, що воно позначає вживання, перехідність, ефект або причинність (Jing-Schmidt and Tao, 2009), тобто традиційна структура речення з 把 є структурою Суб'єкт+把+Об'єкт+Дієслово

Наприклад:

1) 他吃了苹果。 tā chī liǎo píng guǒ. Він їв яблуко.

2) 他把苹果吃了。 tā bǎ píng guǒ chī le. Він їв (це) яблуко.

Ще одна прийнятна структура, яка використовує цей шаблон:

把 + Суб'єкт + Дієслово + Об'єкт

Наприклад:

把我的书放在桌子上。 Bǎ wǒ de shū fàng zài zhuōzi shàng. Поклади мою книгу

на стіл.

Конструкцію 把 bǎ не можна утворити довільно з кожного речення SVO. Продуктивність конструкції обмежена трьома факторами: семантикою предиката, семантикою 把-НП і прагматичними властивостями контексту дискурсу. Лю (1948) стверджує, що речення з конструкцією 把 не може бути утворене лише з дієслова (黄为之, 2018).

Наступні приклади ілюструють це:

1)他把苹果吃(了)。 tā bǎ píng guǒ chī le. Він їв яблуко.

2)他把我气(死)了。 tā bǎ wǒ qì sǐ le. Він набрид мені до смерті.

У першому прикладі, очевидно, потрібна ідеальна частинка. У другому прикладі ми бачимо не тільки ідеальні частинки, а й результативне доповнення. Лі (2001) розрізняє такі типи комплементарних частинок:

1. Ефективний комплемент.
2. Прислівники тривалості, частоти або способу.
3. Подвоєння дієслова, що вказує на невелику тривалість.
4. Маркер аспекту: ідеальне 了 le, тривалість 着 zhe.
5. Прислівники способу (何元建, 2021).

1) У наступних прикладах подано речення з конструкцією 把 з обов'язковими додатковими частками:

а) V + комплемент напрямку

我把刚笔放在桌子(上)。 wǒ bǎ bǐ fàng zài zhuō zǐ (shàng). Я кладу ручку на стіл.

б) V + способовий прислівник зі зміною ступеня

张三把这事想(的太悲观)。 zhāng sān bǎ zhè shì xiǎng (de tài bēi guān). Джан Сан

думає надто песимістично на рахунок цієї справи.

в) V+ Аргумент цілі 他把自行车骑 (回家) 了。 tā bǎ zì xíng chē qí (huí jiā) le.

Він їхав додому на велосипеді. (Lipenkova, 2016)

Предикатами в цих прикладах є перехідними дієсловами, можливо, з додатковими залежностями. Тематичну структуру цих речень можна пояснити безпосередньо з наступної відмінності двостороннє розрізнення між агентом і

суб'єктом; розподіл семантичних ролей між позиціями синтаксичних аргументів такий: Агент + ба + Тема + Предикат (洪成玉, 2018).

- 他把苹果吃了。 tā bǎ píng guǒ chī le. Він з'їв це яблуко.

Крім цієї форми, конструкція ба допускає низку інших розподілів аргументів:

1) У місцевих реченнях ба дієслово може мати два внутрішні аргументи: матеріальний і місцевий. Обидва аргументи можуть з'являтися в позиції теми після ба. Інший аргумент реалізується поствербально:

а) Суттєвий аргумент:

我把牛奶装在杯子里。 wǒ bǎ niú nǎi zhuāng zài bēi zi lǐ.

Я заповнив молоком чашку.

б) Місцевий аргумент:

- 我把杯子装满了牛奶。 wǒ bǎ bēi zi zhuāng mǎn le niú nǎi.

Я заповнив чашку молоком.

Ми бачимо, що обидва аргументи взаємозамінні в реченні, хоча локальний аргумент вимагає поєднання дієслова з додатковим місцевим предикатом (满-mǎn).

2) Безсполучникові речення з конструкцією ба: підмет речення з ба майже завжди можна опустити; однак конструкція все ще передбачає існування спричиняючої або діючої сутності. Тому пропущену причину чи підмет часто можна вивести з контексту; інакше використання ба просто підкреслює той факт, що описана подія була спричинена зовні, а не відбулася сама по собі:

а) 把只鸡跑掉了。 bǎ zhī jī pǎo diào le.

Курка втекла. (Тобто хтось випустив курку.) (黄树先, 2020).

б) 把我吓死了。 bǎ wǒ xià sǐ le.

Я був наляканий до смерті. (Тобто хтось налякав мене до смерті).

3) Каузальні 把-речення: 把 діє як каузативний агент, обираючи додатковий причинний аргумент у позиції підмета:

- 这件事吧他哭累了。 zhè jiàn shì bā tā kū léi le.

Ця справа змусила його плакати аж до втоми.

4) Речення з додатковими називними словосполученнями в позадієслівній позиції. Об'єкт дієслова реалізується позадієслівним. Іменникова фраза 把 не є аргументом дієслова. Він стоїть у модифікаційному відношенні до постстверджувального іменникового словосполучення; спільними відносинами є частина-ціле, невідчужуване володіння, результат і місце:

а) Відношення частина-ціле:

他把六个苹果吃了五个。 tā bǎ liù gè píng guǒ chī le wǔ gè.

Він з'їв п'ять яблук з шести. (Meisterernst, 2019).

б) Результат:

- 他把衣服包了一个小包。 tā bǎ yī fú bāo le yī gè xiǎo bāo.

Він поклав одяг у маленький пакунок.

в) Місце:

- 他把壁炉生了火。 tā bǎ bì lú shēng le huǒ. Він запалив вогонь в каміні.

Прийменник 把 (bǎ) є одним з найцікавіших і складних у вживанні компонентів китайської мови. Їх функціональні особливості характеризуються такими аспектами:

1. Виразний прийменник. Вживання прийменника 把 (bǎ) дає змогу надати об'єкту дії в реченні особливої виразності та наголосу. Його часто використовують для підкреслення об'єкта, який стає дією в реченні, а не підмета (Williams, 2015).

- 他把書放在桌子上。(Tā bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng.)

Він поклав книгу на стіл.

2. Змінний порядок слів. Вживання прийменника 把 (bǎ) зазвичай супроводжується зміною порядку слів у реченні, що відхиляється від типової китайської структури SVO (суб'єкт-дієслово-об'єкт). У таких реченнях об'єкт перекладається перед дієсловом, щоб підкреслити його значення (Кірносорова, 2018).

- 把書他放在桌子上。(Bǎ shū tā fàng zài zhuōzi shàng.)

Ставши об'єктом дії, книгу поклав на стіл.

3. Утворення специфічних конструкцій. Прийменник 把 (bǎ) може утворювати різноманітні структури та конструкції, наприклад: 把 + об'єкт + вставка + дієслово, де вставка вказує на спосіб або кінцевий стан дії.

- 把蛋糕切成小塊。(Bǎ dànɡāo qiē chéng xiǎo kuài.) Розріж торт на маленькі шматочки.

4. Граматичні функції. Використання прийменника 把 (bǎ) також може відображати різні граматичні функції, такі як: активне виконання дії, передача контексту або наголос об'єкта в реченні (姜丽萍, 2020).

- 我們把房間清潔了。(Wǒmen bǎ fángjiān qīngjié le.) Ми прибрали кімнату.

Загалом прийменник 把 (bǎ) у китайській мові представлений як складна та багатопарова структура, яка надає мові виразності та глибини, але вимагає від користувачів ретельного вивчення та розуміння його використання (Кірносова, 2017).

Під час подальшого обговорення теорії використання прийменника 把 (bǎ) у китайській мові важливо розглянути його різні функції та контекстне вживання:

1. Виділення об'єкта дії. Прийменник 把 (bǎ) часто використовується, щоб надати особливої ваги або акценту об'єкту дії. Наприклад:

- 我把這件事情忘記了。(Wǒ bǎ zhè jiàn shìqíng wàngjì le.) Я забув цю справу.

2. Зміна порядку слів. Вживання прийменника 把 (bǎ) часто супроводжується зміною порядку слів у реченні, коли об'єкт дії стоїть перед дієсловом. Наприклад:

- 把這些書拿回家。(Bǎ zhèxiē shū ná huí jiā.) Візьми ці книги додому.

3. Утворення специфічних конструкцій. Прийменник 把 (bǎ) може утворювати різноманітні конструкції, що вказують на певний зв'язок між предметом і дією. Наприклад:

- 把這個問題想透了。(Bǎ zhège wèntí xiǎng tòule.) Розуміти цю проблему повністю (Qin, 2019).

4. Підвищення активності дії. Вживання прийменника 把 (bǎ) може вказувати на активне виконання дії над предметом. Наприклад:

- 把衣服洗乾淨。(Bǎ yīfu xǐ gānjìng.) Прання одягу докладно.

5. Зміна наголосу або значення. У деяких випадках прийменник 把 (bǎ) може змінити наголос або значення речення, надавши йому іншого звучання. Наприклад:

- 他把你愛了。(Tā bǎ nǐ ài le.) Він полюбив тебе (何洪峰, 2020).

6. Окреслення або виокремлення об'єкта. Використання прийменника 把 (bǎ) може використовуватися для виділення або ізоляції об'єкта дії від інших елементів речення. Наприклад:

- 把這些水果放在冰箱里。(Bǎ zhèxiē shuǐguǒ fàng zài bīngxiāng lǐ.)

Поклади ці фрукти у холодильник.

7. Акцентується увага на об'єкті дії. Прийменник 把 (bǎ) дозволяє змінити фокус речення, зосередившись на об'єкті дії, а не на самій дії. Наприклад:

- 他把錢花完了。(Tā bǎ qián huā wán le.) Він витратив всі гроші (Колодко, 2019).

8. Експресивність і емоційна насиченість. Прийменник 把 (bǎ) додає мові виразності та емоційної насиченості, допомагає передати почуття та ставлення до події чи предмета. Наприклад:

- 把這件事想通了。(Bǎ zhè jiàn shì xiǎng tōng le.) Розібратися з цією справою.

Ці різноманітні вживання прийменника 把 (bǎ) показують, що він відіграє ключову роль у китайській мові, дозволяючи нам точно виражати ідеї та ставлення до предметів і подій.

У розділі про використання прийменника 把 (bǎ) у китайській мові ми детально розглянули його різні функції та контексти використання. Показано, що прийменник 把 (bǎ) відіграє ключову роль у точному вираженні ідей і ставлення до предметів і подій у мові. Він дає змогу підкреслити предмет дії, змінити порядок слів у реченні, утворити певні конструкції та підсилити активність дії. Розуміння вживання прийменника 把 (bǎ) допоможе вам покращити свою здатність висловлюватись і докладно передавати свої думки та ідеї китайською мовою (Meisterernst, 2019).

2.3 Функціональні особливості прийменника 被.

Перш ніж ми повернемося до нового використання пасивного способу at у мандарині, у цьому розділі коротко підсумовано якість і роль 被 bei. Згідно з Вангом (1980), 被 bei функціонувало як дієслово, що означає «покривати, отримувати, страждати» в старокитайській мові і часто використовувалося в опозиційних ситуаціях. Однак у сучасній китайській мові вчені розходяться в думках щодо граматичної категорії 被 в канонічних пасивних формах. Дехто наполягає на тому, що 被 залишається дієсловом, як у старомандаринській мові (Hong 1956, Hashimoto 1987), тоді як більшість вчених вважають це прийменником (Chao 1968, Li and Thompson 1981, Zhu 1982) або прийменником у довгому пасивному стані (оскільки воно займає агент NP) і як частка, яка діє як пасивний маркер у короткому пасиві (Liu 1980, Shi 1997, Huang and Shi 2016). Є також деякі позиції щодо 被 bei як повністю граматичного маркера без власного значення (McEnergy та ін. 2006, Li 2007) (Акбудақ, 2021).

Однак у цьому дослідженні ми не будемо вдаватися в деталі граматичної категорії 被 в канонічних пасивах.

Прийменник 被 (bèi) має різні вживання та семантичні конотації, які з'являються в різних контекстах. Ось деякі з їх використання та їхні семантичні конотації:

1. Пасивна конструкція. Пасивна конструкція з прийменником 被 (bèi) використовується в китайській мові для вираження того, що суб'єкт дії перебуває під впливом іншої особи чи об'єкта або діє на нього. У цій конструкції суб'єкт дії зазвичай не конкретизований або не має активної ролі. Ось кілька прикладів пасивних конструкцій із прийменником 被 (bèi):

- 他的手機被偷了。(Tā de shǒujī bèi tōu le.) Його мобільний телефон був вкрадений.

- 房子被火燒了。(Fángzi bèi huǒ shāo le.) Будинок був знищений вогнем.

- 這封信被找到了。(Zhè fēng xìn bèi zhǎodào le.) Цей лист був знайдений.

У цих прикладах прийменник 被 (bèi) вказує на те, що дія (викрадено, знищено, знайдено) включає об'єкт (мобільний телефон, будинок, лист), і цей об'єкт стає суб'єктом дії. Ця конструкція допомагає передати пасивну форму дієслова та привертає увагу до об'єкта дії, на який впливають або на який діють (Reygaube, 2018).

2. Негативні дії чи злочини. Прийменник 被 (bèi) використовується для вираження негативних дій або злочинів, які сталися щодо суб'єкта. У таких конструкціях суб'єкт стає об'єктом дії, підкреслюючи тим самим негативну сторону події. Ось кілька прикладів:

- 他的車被偷了。(Tā de chē bèi tōu le.) Його автомобіль був вкрадений.

- 錢包被偷了。(Qián bāo bèi tōu le.) Гаманець був вкрадений.

- 房子被撞壞了。(Fángzi bèi zhuàng huài le.) Будинок був пошкоджений від удару.

- 商店被打劫了。(Shāngdiàn bèi dǎjié le.) Магазин був пограбований.

У цих реченнях прийменник 被 (bèi) вказує на те, що негативний вчинок чи злочин стався суб'єкту, підкреслюючи його вразливість чи незахищеність у таких ситуаціях (何洪峰, 2020).

3. Вирази непрямої дії. Прийменник 被 (bèi) також може вживатися для вираження непрямої дії чи впливу, яких суб'єкт не завжди відчуває. Це може включати події або ситуації, які викликані суб'єктом, але відбуваються без його активної участі. Ось кілька прикладів використання:

- 我被噪音打擾了。(Wǒ bèi zàoyīn dǎrǎo le.) Я був обурений шумом.

- 我被霧包圍了。(Wǒ bèi wù bāowéi le.) Я був оточений туманом.

- 孩子被電視吸引了。(Háizi bèi diànshì xīyǐn le.) Дитина була захоплена телевізором.

У цих прикладах прийменник 被 (bèi) вказує на те, що дія (шум, туман, телебачення) впливає на людину, навіть якщо вона не завжди бере активну участь у цих подіях. Це вживання допомагає підкреслити вплив зовнішніх факторів на суб'єкта та його стан чи почуття (Куліш, 2014).

4. Підкріплення об'єкта дії. Прийменник 被 (bèi) може використовуватися для підсилення об'єкта дії в реченні та підкреслення його важливості чи значення. У таких конструкціях об'єкт дії виділяється і йому надається особлива вага. Ось кілька прикладів:

- 道歉被拒絕了。 (Dàoqiàn bèi jùjué le.) Вибачення було відхилено.
- 計劃被改變了。 (Jìhuà bèi gǎibiàn le.) План був змінений.
- 邀請被忽略了。 (Yāoqǐng bèi hūluò le.) Запрошення було проігноровано.

У цих реченнях прийменник 被 (bèi) підкреслює, що об'єкт дії (вибачення, план, запрошення) є центральним елементом і що особлива увага приділяється її стану чи результату. Це допомагає зосередитися на важливих аспектах речення та виразити їх значення (Reugaube, 2016).

Порівняння прийменників 被 (bèi) і 把 (bǎ) може допомогти зрозуміти їх значення та вживання в китайській мові. Ось деякі ключові відмінності між ними:

1. Пасивний проти активного. Різниця між прийменниками 被 (bèi) і 把 (bǎ) полягає в пасивному та активному стані:

Актив із прийменником 把 (bǎ):

- 1) 把 (bǎ) вказує на активну дію суб'єкта на об'єкт.
- 2) Суб'єкт виконує дію над об'єктом.
- 3) Об'єкт дії зазвичай вказується перед дієсловом.

Приклад:

我把書放在桌子上。 (Wǒ bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng.) Я поклав книгу на стіл.

Пасив із прийменником 被 (bèi):

- 被 (bèi) позначає пасивну дію, якій піддається суб'єкт.
- Суб'єкт стає об'єктом дії.
- Об'єкт дії зазвичай вказується після дієслова та прийменника.
- Приклад:

這本書被我放在桌子上。 (Zhè běn shū bèi wǒ fàng zài zhuōzi shàng.)

Ця книга була покладена мною на стіл.

Так, прийменник 把 (bǎ) вживається для активної дії суб'єкта на об'єкт, тоді як прийменник 被 (bèi) позначає пасивну дію, якій піддається суб'єкт (黄树先, 2020).

2. Наголос на об'єкті. Прийменник 把 (bǎ) зазвичай використовується для підкреслення об'єкта дії в реченні. Це допомагає зробити об'єкт більш важливим або активним у контексті речення. Ось кілька прикладів виділення об'єкта прийменником 把 (bǎ):

- 我把書放在桌子上。(Wǒ bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng.) Я поклав книгу на стіл.

У цьому реченні прийменник 把 (bǎ) виділяє книгу як об'єкт дії «покласти» і робить її центральним елементом речення.

- 她把水果切成小件。(Tā bǎ shuǐguǒ qiē chéng xiǎo jiàn.) Вона нарізала фрукти на невеликі шматочки.

Тут прийменник 把 (bǎ) виділяє об'єкт дії «різати», тобто плід і показує його значення в контексті дії.

Отже, прийменник 把 (bǎ) допомагає підкреслити об'єкт дії в реченні, розміщуючи його в центрі уваги та підкреслюючи його важливість. З іншого боку, якщо вживається прийменник 被 (bèi), наголос зазвичай падає на відповідний предмет (Кірносова, 2018).

3. Форма речення. Форма речення з прийменником 把 (bǎ) часто відхиляється від традиційної китайської структури речення. Основна відмінність полягає в тому, що об'єкт дії зазвичай стоїть перед дієсловом. Ось приклад традиційного речення без прийменника 把 (bǎ):

- 他學習中文。(Tā xuéxí zhōngwén.) Він вивчає китайську мову.

А ось той самий речення з використанням прийменника 把 (bǎ):

- 他把中文學習了。(Tā bǎ zhōngwén xuéxí le.) Він вивчив китайську мову.

У цьому випадку об'єкт дії «китайський» (中文) стоїть перед прийменником 把 (bǎ), за яким йде дієслово «навчився» (學習). Така структура речення підкреслює значення або активність об'єкта дії в контексті речення.

Таким чином, форма речення з прийменником 把 (bǎ) відрізняється від традиційної китайської структури речення, оскільки об'єкт дії стоїть перед прийменником і дієсловом, що допомагає підкреслити значення або дію об'єкта в реченні (Qin, 2019).

4. Смыслові відтінки. Прийменник 把 (bǎ) і прийменник 被 (bèi) відрізняються не лише своєю граматичною функцією, але й семантичним значенням.

把 (bǎ):

- Уживається для підкреслення об'єкта дії та активної ролі суб'єкта у виконанні цієї дії.

- Це забезпечує відчуття контролю або дії, спрямованої на об'єкт.

- Підкреслює, що суб'єкт свідомо здійснює дію на об'єкт. Приклад:

- 我把書放在桌子上。(Wǒ bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng.) Я поклав книгу на стіл.

被 (bèi):

- Уживається для вираження пасивної дії, у якій суб'єкт стає об'єктом дії.

- Підкреслює вплив або дію, яка відбувається з суб'єктом незалежно від його бажання чи контролю.

- Це передає відчуття незахищеності або невпевненості щодо дії. Приклад:

- 這本書被我放在桌子上。(Zhè běn shū bèi wǒ fàng zài zhuōzi shàng.)

Ця книга була покладена мною на стіл.

Так, прийменник 把 (bǎ) підкреслює активність суб'єкта та контроль над дією, а прийменник 被 (bèi) підкреслює пасивний характер дії та вплив на суб'єкт. Ці відмінності можуть допомогти краще зрозуміти контекст і використання кожного з цих прийменників у китайській мові (李光杰, 2019).

Прийменник 被 (bèi) використовується в китайській мові для утворення пасивних конструкцій. Він відіграє кілька важливих ролей у синтаксичних конструкціях:

1. Пасивний стан дієслів. Прийменник 被 (bèi) використовується для утворення пасивної форми дієслова. У пасивних конструкціях підмет дії стоїть після прийменника, а дієслово вживається у відповідній формі. Наприклад:

- 我被他打了。(Wǒ bèi tā dǎ le.) Я був битий ним (Колодко, 2018).

2. Виділення предмета дії. Прийменник 被 (bèi) наголошує на суб'єкті, на який впливають або на який діють, роблячи його центральним елементом речення. Це дає можливість зосередитися на самому об'єкті події. Наприклад:

- 这张报纸被他读了。(Zhè zhāng bào zhǐ bèi tā dú le.) Цю газету прочитав він.

3. Змінити наголос у реченні. Використання прийменника 被 (bèi) дає змогу змінити наголос у реченні, звернувши увагу на об'єкт дії, а не на підмет. Це особливо корисно, коли ви хочете підкреслити важливість об'єкта в контексті події чи ситуації.

Отже, прийменник 被 (bèi) відіграє важливу роль у синтаксичних конструкціях, допомагаючи утворювати пасивні конструкції, підкреслюючи суб'єкт дії та змінюючи наголос у реченні (何元建, 2021).

Висновок до розділу 2

У цьому розділі ми розглянули практичне використання прийменників 被 (bèi) і 把 (bǎ) у сучасній мандаринській мові. Дослідження показало, що обидва прийменники 把 та 被 відіграють важливу роль у синтаксичних конструкціях і несуть значне смислове навантаження. Прийменник 被 (bèi) вживається для утворення пасивних конструкцій і підкреслення об'єкта, що діє. Така конструкція дозволяє змінити наголос у реченні та підкреслити зміст об'єкта дії.

Прийменник 把 (bǎ), навпаки, використовується для підкреслення об'єкта дії та активної участі суб'єкта в процесі. Це допомагає забезпечити відчуття контролю або дії, спрямованої на об'єкт.

Обидва прийменники також відіграють важливу роль у пасивних конструкціях, хоча їхні семантичні конотації та функціональність дещо відрізняються.

На практиці використання прийменників 被 (bèi) і 把 (bǎ) у сучасній китайській мові допомагає виразити різні семантичні конотації та підкреслити різні аспекти речення.

Наприклад, у пасивних конструкціях, у яких використовується прийменник 被 (bèi), акцент переноситься з дійової особи на об'єкт дії. Це особливо корисно в ситуаціях, коли потрібно зосередитися на результаті дії або на самому об'єкті. Прийменник 把 (bǎ), навпаки, дозволяє зосередити увагу на суб'єкті дії та його активну участь у процесі.

Розуміння нюансів між цими прийменниками також допомагає підібрати вираз, який краще відповідає ситуації та намірам мовця. Його різноманітність і глибина змісту дозволяють точніше і ефективніше спілкуватися китайською мовою.

Таким чином, вивчення та розуміння практичного застосування прийменників 被 (bèi) і 把 (bǎ) покращує комунікативні навички мандариною та допомагає виражати різноманітні семантичні відтінки в мові.

ВИСНОВОК

У нашому дослідженні ми мали декілька цілей, які були визначені на початку. Ми встановили теоретичні основи для аналізу функцій прийменників загалом, а також для прийменників 把 bǎ та 被 bèi в сучасній китайській мові. Ми визначили, що обидва ці прийменники відіграють ключову роль у формуванні структури речень та вираження активності та пасивного стану. Наше дослідження спрямоване на аналіз структури синтаксичних конструкцій, що утворені за допомогою 把 (bǎ) і 被 (bèi).

Також в цьому науковому дослідженні розглядаються функціональні характеристики прийменників в сучасній китайській та сучасній українській мовах, для висвітлення ролі прийменника в двох морфологічно-різних мовах. Ми вдало порівняли прийменники в цих двох мовах, наголосивши на головних відмінностях між ними. Це важливо враховувати при вивченні мов і міжкультурному спілкуванні.

Ми провели аналіз кваліфікації прийменників в китайській мові. Дослідили активний стан на прикладах з конструкцією 把 bǎ, пасивний стан на прикладах з 被 bèi. Ці функціональні особливості важливі для розуміння структури китайських речень та правильного вживання мовних конструкцій.

Дослідження також виявило, що вживання цих прийменників може варіюватися в залежності від контексту та виразності мови. Це відкриває широкі можливості для подальших досліджень у цій області, зокрема для аналізу вживання прийменників у різних жанрах мовлення та різних соціокультурних контекстах.

Подальші дослідження можуть також розглянути можливість використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект, для аналізу та автоматизації вживання прийменників «把» і «被». Це може відкрити нові можливості для вивчення та використання китайської мови як іноземної, зокрема на веб-платформах для самостійного навчання або мобільних додатках. Такий підхід зробить вивчення китайської мови більш доступним і ефективним для широкого кола зацікавлених нею людей.

Отже, наша робота не лише розширила знання про функціональні особливості прийменників 把 bǎ та 被 bè в сучасній китайській мові, але й вказала на нові можливості для подальших досліджень в цікавій та важливій області мовознавства.

论文摘要

研究现代汉语中介词“把”（bǎ）和“被”（bèi）的功能特点，本课程论文侧重于它们在语义和语法上的特性，在不同语境中的使用以及在句子结构中的作用。分析了两个介词的主要用法，考虑了它们之间的句法和语义差异。调查了真实语言材料以更好地理解介词的上下文使用。所得到的结果将有助于更深入地理解“把”和“被”的功能和特点，并在现代汉语口语实践中有效使用它们。

在研究中关注了这些介词的词源和历史根源，它们在现代汉语中的发展以及对语义和句法形成的影响。除了理论分析外，论文还考虑了在不同文本类型中介词实际使用的示例，从而理解它们在交际情境中的角色和上下文含义。进行了与其他语言类似结构的比较分析，有助于更好地理解汉语的特点及其与其他语言的差异。总的来说，该论文旨在揭示介词“把”和“被”在现代汉语中的广泛使用，促进对它们的理解和在语言实践中的应用。

本课程论文研究了现代汉语中介词“把”和“被”的功能特点。分析结果表明，这两个介词在汉语语法中发挥着重要作用，并具有不同的语义和句法属性。

“把”指示动作执行者，控制过程，而“被”指示受动者。通过对实际使用例子的分析，证实了这些介词在语言实践中的多样性和重要性。与其他语言的比较分析也显示了汉语语法的独特性。

因此，本研究有助于揭示介词“把”和“被”在现代汉语中的本质和功能特点。它将帮助汉语学生和教师更好地理解和有效地使用这些介词在语言实践中。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Ажнюк Б. М. Мовна політика: Україна і світ. Монографія. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 420 с.
- Акбудак К. Г., Вечоринська Т. В. Історія китайської мови: навч. посіб. для студентів спеціальності. Одеса: Видавничий дім “Гельветика”, 2021. 226 с.
- Геворгян К. Л. Поповнення словникового складу мови шляхом лексикалізації. Україна і світ: діалог мов і культур: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2016. 78–80 с.
- Геворгян К. Л. Порівняльна характеристика афіксів української та китайської мов. Українська орієнталістика. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2018. 73–77 с.
- Кірносова Н. А. Практична граматики китайської мови: Навчальний посібник. К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2017. 116 с.
- Кірносова Н. А. Практична фонетика китайської мови: Навчальний посібник. К.: НАККіМ, 2020. 96 с.
- Кірносова Н. А. Явище граматичної синонімії в китайській мові. К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2018. 8–11 с.
- Колодко С. А. Функціональні особливості обставинних прислівників китайської мови. Мова і культура. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 231–236 с.
- Колодко С. А. Прислівник у китайській мові: структура, семантика, функції. К.: Ін-т сходознавства ім. А. Кримського, 2019. 19 с.
- Куліш О. В. Відмінності тайванського гоюй та континентального путунхуа: лексико-фонетичний аспект. Чернігів: Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, 2014. 122–125 с.
- Adam Qin. Key Chinese Grammar Structures: Complex Sentences vs. Compound Sentences. SOAS Papers on Sinitic and Tibeto-Burman Linguistics, Vol. 7. – London: University of London Press, 2019. – p. 115–147.
- Alain Peyraube, Hilary Chappell. Modality and Mood in Sinitic Languages. The Oxford Handbook of Modality and Mood. Edited by J. Nuyts and J. van der Auwera. – Oxford, New York: Oxford University Press, 2016. – p. 296–329

Alain Peyraube. *Linguistique chinoise: histoire de la langue et de ses représentations*. – Paris: CNRS Éditions, 2018. – 254 p.

Alexander Williams. *Agents in Mandarin and Igbo Resultatives. Chinese Syntax in a Cross-Linguistic Perspective*. Edited by Audrey Li, Andrew Simpson and Wei-Tien Dylan Tsai. – Oxford, New York: Oxford University Press, 2015. – p. 270–299.

Barbara Meisterernst. *A New Approach on the Modal KE 可 and the Relation Between the Aspectual and the Modal System in Archaic Chinese. New Perspectives on Aspect and Modality in Chinese Historical Linguistics*. Barbara Meisterernst (Ed.). – Beijing, Singapore: Peking University Press; Springer Nature Singapore Pte Ltd., 2019. – p. 159–189

陈振宇「汉语的小句与句子」,上海:复旦大学出版社有限公司,2016。– 479 页。

丁崇明,荣晶「现代汉语语音教程」,北京:北京大学出版社,2020。– 297 页。

何洪峰「汉语方式状语」,北京:中国社会科学出版社,2020。– 468 页。

何其莘,仲伟合,许钧「交替传译」,北京:外语教学与研究出版社,2019。– 424 页。

何其莘,仲伟合,许钧「同声传译」,北京:外语教学与研究出版社,2018。– 358 页。

何其莘,仲伟合,许钧「外事笔译」,北京:外语教学与研究出版社,2021。– 333 页。

何元建「现代汉语生成语法」,北京:北京大学出版社,2021。– 551 页。

洪成玉「汉语词义散论」,北京:商务印书馆,2018。– 481 页。

黄树先「汉语核心词探索」,武汉:华中师范大学出版社,2020。– 381 页。

黄为之「实用商务汉语」,北京:华语教学出版社,2018。– 237 页。

黄正德,李艳慧,李亚非「汉语句法学」,北京:世界图书出版公司北京公司,2019。– 389 页。

姜丽萍「体验汉语基础教程教学参考书」,北京:高等教育出版社,2020。– 318 页。

黎运汉「汉语修辞学」,广州:广东教育出版社,2020.—545页。

李光杰「汉语发展史研究」,哈尔滨:黑龙江大学出版社,2019.—325页。

李劲荣「现代汉语形容词生动形式的语用价值」,北京:中国社会科学出版社,2014.—326页。